

Propuneri de modificare ale Codului de procedura fiscala referitoare la solutionarea litigiilor fiscale

bpv GRIGORESCU ȘTEFĂNICĂ

În data de 26.07.2019 și în data de 14.08.2019, Ministerul Finanțelor Publice a pus în dezbatere publica doua proiecte de Ordonanța pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedura fiscala.

Astfel, în cadrul primul proiect de ordonanța se propune transpunerea în legislația naționala a prevederilor Directivei (UE) 2017/1852 a Consiliului din 10 Octombrie 2017 privind mecanismele de soluționare a litigiilor fiscale în Uniunea Europeana (în continuare „Directiva 1852” sau „Directiva”), iar prin intermediul celui de-al doilea proiect de ordonanța se aduc modificari substanțiale regulilor de procedura fiscala.

În ceea ce privește primul proiect de ordonanța, respectiv transpunerea Directivei 1852, trebuie precizat ca România avea obligația de a asigura transpunerea acestor prevederi, încă de la data de 30 iunie 2019.

În mod firesc, identic cu obiectivul Directivei, primul Proiectul de Ordonanța urmărește asigurarea unui cadru legal pentru contribuabil în scopul eliminării interpretării sau aplicării diferite ale dispozițiilor acordurilor și convențiilor fiscale bilaterale, care prevad eliminarea dublei impunerii. În acest sens, prin transpunerea prevederilor Directivei în legislația interna, se stabilește un mecanism de soluționare a litigiilor între Statele Membre, în situația în care apar interpretări și aplicări diferite cu privire la veniturile și, după caz, capitalurile societăților contribuabile.

Referitor la dispozițiile Directivei 1852 ce vor fi transpuse și în legislația româna, acestea prevad un mecanism complex de soluționare a litigiilor fiscale în situația în care un contribuabil se afla în fața unei **duble impunerii**.

Pe scurt, în baza acestor noi prevederi, un contribuabil aflat în situația unei duble impunerii, poate sesiza atât autoritățile române cât și autoritățile din Statul Membru implicat, pentru a lamuri chestiunea litigioasa creata. Din momentul sesizării, se declanșează o procedura de “negociere” între reprezentanții autorităților române și reprezentanții Statului Membru implicat.

Trebuie spus ca declanșarea acestei proceduri nu împiedica contribuabilul sa utilizeze caile de atac împotriva deciziilor de impunere, respectiv contestația administrativa și ulterior acțiunea în fața instanței de judecata.

În ceea ce privește al doilea proiect de ordonanța, respectiv modificarea regulilor de procedura fiscala, acesta cuprinde un numar consistent de propuneri de modificare (nu mai puțin de 95 de articole de lege), prin introducerea de noi articole și prin modificarea celor prezente.

Pe lângă propunerile de modificare ce țin mai mult de partea tehnica a procedurii fiscale și de conformarea la noile

reguli privind prelucrarea datelor cu caracter personal, autoritațile române doresc și o reșezare administrativa a sistemului fiscal.

Astfel, definiția noțiunii de “organ fiscal central”, se modifica, iar pe lângă A.N.A.F, ca organ fiscal central, este introdus și Ministerul Finanțelor Publice. În plus, Proiectul de Ordonanța prevede ca începând cu 1 ianuarie 2020, Ministerul Finanțelor Publice preia de la A.N.A.F, Direcția Generala de Administrare a Marilor Contribuabili și direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, activitatea de soluționare a contestațiilor formulate împotriva titlurilor de creanța, precum și a altor acte administrative fiscale emise de organul central fiscal, posturile și personalul aferent acesteia.

Mai trebuie spus ca în viziunea autoritaților române, modificările propuse prin Proiectul de Ordonanța sunt favorabile mediului de afaceri deoarece au ca obiect îmbunătățirea echilibrului în relația dintre organele fiscale și contribuabili, simplificarea procedurilor de administrare a creanțelor fiscale o mai buna claritate a textului de lege, eliminând interpretările neunitare fie din partea organelor fiscale fie din partea contribuabililor.

Analizând propunerile de modificare, putem spune ca acestea pot avea un impact pozitiv, întrucât acestea vin pe de o parte sa transpuna o parte a jurisprudenței create la nivelul instanțelor de judecata românești, iar pe de alta parte reprezinta un remediu în cadrul interpretarii textelor de lege care nu ofereau suficienta claritate și care constituiau obiectul unor dispute între autorități și contribuabili.

În acest sens, observam ca autoritațile române propun introducerea posibilității reexaminării deciziei de soluționare a contestației împotriva unei decizii de impunere, în situații precum emiterea unei hotărâri pentru dezlegarea de principiu a unor chestiuni de drept sau a unei decizii în recurs în interesul legii. De asemenea, reexaminarea deciziei de soluționare a contestației poate fi realizata în situația în care anterior sau ulterior emiterii, Curtea de Justiție a Uniunii Europene emite un o decizie contrara interpretarii autorității fiscale.

Propunerile de modificare vin sa clarifice și aspecte referitoare la cauzele de nulitate ale deciziilor de impunere, dar și chestiuni care țin de procedurile de eșalonare la plata ori de posibilitatea contribuabilului de a solicita dobânzi.

Nu în ultimul rând, prin propunerile de modificare se dorește și o regândire a sistemului de soluționare a contestațiilor administrative împotriva deciziilor de impunere. În acest sens, organul de soluționare a acestor contestații trece din cadrul ANAF în cadrul Ministerului Finanțelor Publice. Aceasta modificare vine sa acorde un mai mare grad de imparțialitate deciziilor emise în soluționare contestațiilor.